

Suicidita a psychické poruchy u dětí

MUDr. Monika Schleiderová

Suicidita a psychické poruchy u dětí

Co je to sebevražda?

- Sebevražda (lat. suicidium) je většinou definována jako vědomé a záměrné chování, které je vedeno s cílem ukončit vlastní život.
- Světová zdravotnická organizace přijala v r. 1968 tuto definici: „Sebevražedný čin je útok proti vlastní osobě s různým stupněm úmyslu zemřít. Sebevražda je pak sebezničující čin s fatálním výsledkem.“

Suicidita a psychické poruchy u dětí

- Sebevraždy u dětí dlouhodobě mapuje Český statistický úřad. Mladí Češi si sahají na život častěji než jejich vrstevníci v sousedních zemích.
- V České republice ročně zemřou desítky dětí na následky dopravních nehod, úrazů a rovněž sebevražd. Ty jsou třetí nejčastější příčinou úmrtí dětí. Jen v roce 2013 si život vzalo 48 dětí a mladistvých do 18 let, v roce 2016 to bylo 52 dětí a mladistvých do 18 let.
- U dětí nižšího věku se sebevraždy nevyskytují příliš často. Určité specifikum je v tom, že malé dítě nebere smrt jako definitivní jev – myslí si, že může znovu ožít.

Suicidita a psychické poruchy u dětí

- V poslední době se rozšiřuje tzv. sebepoškozování
- Formy sebepoškozování mohou být různé, nejčastěji však děti sahají např. po žiletce. Někdy to může být i pálení cigaretou nebo polykání předmětů.

Suicidita a psychické poruchy u dětí

Chlapci	Dívky
Větší agresivita – agresivnější metody sebevraždy (např. oběšením)	Akt sebevraždy je pro ně častějším východiskem z problému
Vyšší počet dokonaných sebevražd	Menší agresivita, větší šance na záchranu života
	Častější demonstrativní sebevraždy
	Sebepoškozování

Suicidita a psychické poruchy u dětí

Motivy sebevražedného jednání:

- rodinné konflikty (asi třetina případů)
- partnerské problémy
- školní problémy
- nemoce

Obecně je často nacházena problematicky fungující nebo rozpadlá rodina, alkoholismus v rodině, psychiatrická onemocnění, poruchy vývoje osobnosti, poruchy chování, poruchy příjmu potravy, šikanování

Suicidita a psychické poruchy u dětí

- Drogy, pak problémy, pak sebevražda... . Je jim kolem patnácti let, pijí alkohol, zkoušejí drogy, utápějí se v psychických problémech a pak si často sáhnou na život. Podle evropských průzkumů české děti vedou tyto statistiky.
- Průzkum pak ukazuje, že konzumace alkoholu a drog vede k psychickým problémům a často také k sebevraždám
- Mladí lidé do 16 let uvedli, že konzumace drog a alkoholu pro ně
 - v 16,1 % případů přinesla problémy ve vztazích s přáteli
 - v 20,4 % problémy ve vztazích s rodiči
 - v 19,9 % snížená výkonnost ve škole nebo práci
 - v 16,4 % sex bez ochrany a sexuální zkušenost

Suicidita a psychické poruchy u dětí

Až čtyřem z pěti pokusů o sebevraždu mladistvých předcházejí jasné varovné signály.

- Změny osobnosti: smutek, uzavřenost, podrážděnost, úzkost, vyčerpání, váhavost
- Změny chování: zhoršení mezilidských vztahů a zhoršení ve škole, v práci, snížené zapojení se v příjemných činnostech
- Poruchy spánku: nespavost, zaspávání, noční můry
- Změny ve stravování: ztráta chuti k jídlu, úbytek váhy, přejídání
- Strach ze ztráty kontroly: nevyzpytatelné chování, ubližování sobě nebo druhým

Suicidita a psychické poruchy u dětí

Klasické dělení sebevražd:

- Bilanční sebevražda
 - Impulzivní sebevražda
 - Demonstrační sebevražda
-
- Sebevražedný pokus
 - Sebezabití

Sebeпоškozování

- Je agresivní chování člověka, které je nasměřované proti němu samotnému.
- Pro sebeпоškozování je charakteristické
 - sebezraňující chování se opakuje
 - bývá návykové.
- Ve společnosti se o něm ví a mluví velmi málo, s tímto problémem se však potýká mnoho osob, především dospívajících.

Nejčastější formy sebepoškozování	Příčiny sebepoškozování
Řezání, škrábání, kousání se, pálení se, tápání cigaret	Sexuální zneužívání, znásilnění
Rytí do ran nebo jizev _ nenechá rány zhojit	Tělesné týrání, zanedbávání
Bodání kružítkem, ostrými předměty	Citová deprivace
	Odloučení od rodičů
	Alkoholismus

Pro většinu lidí je důležitým momentem vzniklá bolest, která přehluší bolest psychickou.

- Fyzická bolest je něco hmatatelného, co člověk může vlastní vůlí ovládnout, na rozdíl od bolesti psychické. Při pocítění bolesti začne mozek produkovat endorfiny, a tak z člověka spadne stres a úzkost.
- Sebepoškozování je vlastně úleva od psychických problémů - když se člověk pořezá či si jinak ublíží, fyzická bolest přehluší bolest psychickou.

Suicidita a psychické poruchy u dětí

Pomoc nabízí:

- psycholog
- psychiatr
- v akutním případě záchranná služba nebo kterákoli psychiatrická léčebna

Suicidita a psychické poruchy u dětí

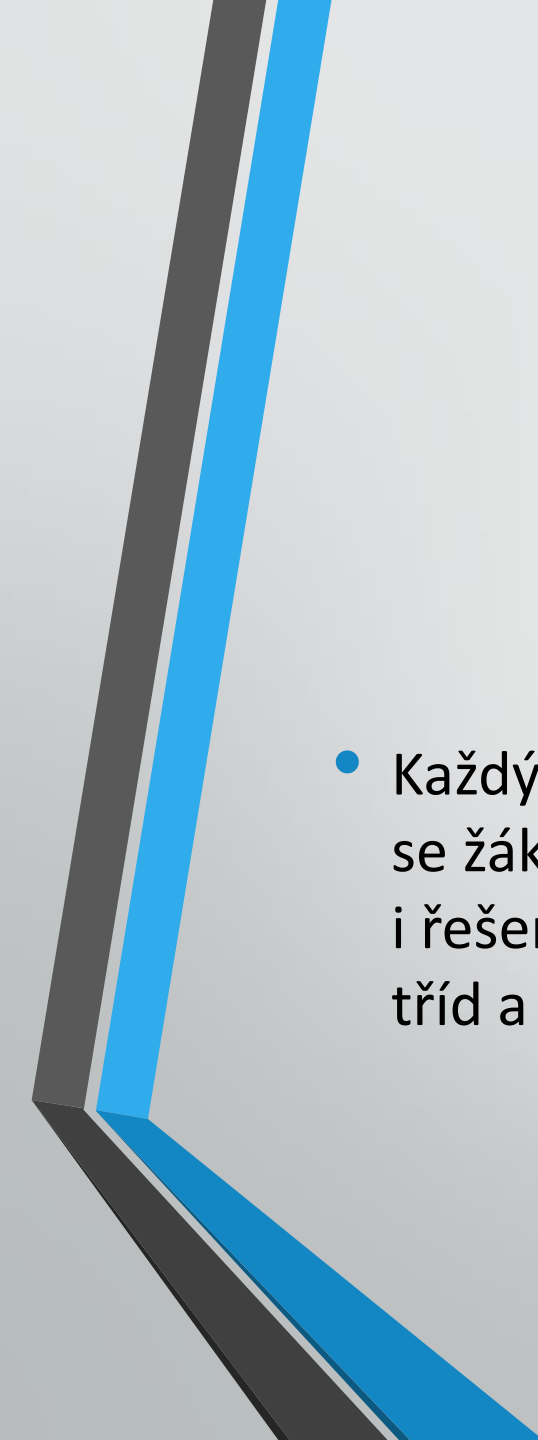
Seznam linek důvěry , vybrané telefonní kontakty:

- Pražská linka důvěry, Tel.: 222 580 697 nonstop
- Linka bezpečí, Tel.: 800 155 555 nonstop
- Linka důvěry Centra krizové intervence, Tel.: 284 016 666 nonstop
- Linka důvěry Dětského krizového centra, Tel.: 241 484 149 nonstop
- SOS centrum Diakonie, Tel.: 222 514 040, 222 521 912, 728 047 416, 777 734 173, 9-20 hod.
- DONA – linka pomoci obětem domácího násilí, Tel.: 251 511 313 nonstop

Projekt – Princezna Julie

Projekt - Princezna Julie

- Zastřešující dvouletý projekt proti šikaně a dětskému násilí na základních školách zahájil v polovině ledna 2019 resort školství a sociálních věcí v Liberci.
- Projekt dostal název Princezna Julie na památku třináctileté Julie Moravcové, která si v roce 2015 dobrovolně vzala život, přičemž šikana byla patrně jednou z příčin. Cílem projektu je jediné, aby se Julčina tragédie neopakovala.

-
- Každý měsíc se uskuteční jedna beseda preventistů Městské policie Liberec se žákovským parlamentem ZŠ, odkud se pak informace o všech rizicích i řešeních šikany budou přenášet formou P2P (děti dětem) do jednotlivých tříd a bude se o nich diskutovat v třídnických hodinách.